

Motion till riksdagen 2013/14:U288

av **Christer Engelhardt m.fl. (S)**

Konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anføres i motionen om FN:s tilläggsprotokoll om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter (ESK-konventionen).

Motivering

Rätten att kunna äta sig mätt är en mycket viktig fråga och FN:s första mål i millenniemålen är också att ”Utrotta extrem fattigdom och hunger”. Delmålen är att halvera andelen människor som lever på mindre än en dollar per dag till 2015, jämfört med 1990, samt att halvera andelen människor som lider av hunger till 2015 jämfört med 1990. I FN:s rapport från 2013 konstaterar man att fattigdomsminskningen går framåt. Den extrema fattigdomen har redan halverats och målet om att minska andelen människor som lider av hunger till hälften till 2015 är inom räckhåll trots svåra bakslag orsakade av den ekonomiska lågkonjunkturen och kriserna för livsmedels- och energiförsörjningen. Som helhet är utvecklingsländerna på väg att nå målen att halvera fattigdomen senast 2015.

Det är vår uppfattning att kampen mot att utrota fattigdom och hunger skulle gynnas av att Sverige signerar FN:s tilläggsprotokoll om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter (ESK-konventionen).

Det första signeringstillfället för protokollet var den 24 september 2009 i New York. Sedan dess har flera EU-länder signerat avtalet, liksom länder i Afrika och Latinamerika men Sverige är fortfarande inte ett av dem. I maj i år trädde tilläggsprotokollet till ESK-konventionen i kraft då tillräckligt många stater ratificerat och tillträtt det. Länder som idag har ratificerat protokollet inkluderar bl.a. Spanien och Portugal men även länder såsom El Salvador, Bolivia och Uruguay. Trots att regeringen länge har betonat mänskliga rättig-

Fel! Okänt namn på

heter och deras betydelse, inte minst i den internationella politiken, har man visat ett stort motstånd mot ett tilläggsprotokoll till ESK-konventionen.

Flera organisationer, bl.a. Amnesty International, Action Aid, FN-förbundet och FIAN (Food First Information and Action Network) menar att protokollet kan bli ett viktigt verktyg för att uppnå FN:s millenniemål. Först när fattiga och utsatta människor själva har möjlighet att utkräva sina rättigheter kan fattigdom och orättvisor på allvar bekämpas. Bristande tillgång på mat, vatten, sjukvård, arbete och utbildning är alla exempel på kränkningar av grundläggande mänskliga rättigheter som miljontals fattiga och utsatta människor förvägras varje dag.

Det finns tydliga dokumenterade fall där kränkningar av dessa rättigheter har skett. Det kan t.ex. gälla ursprungsfolk som fått sina försörjningsmöjligheter förstörda på grund av att deras regering inte skyddat och respekterat deras mänskliga rättigheter. Andra exempel är bl.a. frågor som rör mödradödlighet (ett av millenniemålen), diskriminering vad gäller rätten till utbildning, rätten till bostad och frågan om tvångsvräkningar och husförstörelser.

Protokollet möjliggör att individer som fått sina ekonomiska eller sociala rättigheter kränkta på nationell nivå nu kan lämna in ett klagomål till den FN-kommitté som bevakar staters efterlevnad av konventionen. Om klagomålet uppfyller de uppställda kriterierna inleder kommittén ett förfarande.

Att inte skriva på tilläggsprotokollet, och att ha motarbetat dess tillkomst, ställer Sverige i en dålig dager. Tilläggsprotokollet är en realitet, ESK-rättigheterna har varit det sedan 1966. Att skriva på protokollet leder inte till att andra rättigheter nedvärderas, istället får antligen alla rättigheter samma status. Både FN och Sverige har slagit fast att de mänskliga rättigheterna är odelbara, inbördes beroende av varandra och inte kan rangordnas. Sverige bör vara ett internationellt föredöme och en stark röst i världen för mänskliga rättigheter – och bör därför snarast sälla sig till skaran av undertecknare med målet att ratificera tilläggsprotokollet.

Med detta anser vi att Sverige snarast bör ansluta sig till tilläggsprotokollet från 2009 till FN-konventionen om de ekonomiska, sociala och kulturella rättigheterna.

Stockholm den 3 oktober 2013

Christer Engelhardt (S)

Cecilia Dalman Eek (S)

Hillevi Larsson (S)

Karin Åström (S)

Krister Örnfjäder (S)

Sven-Erik Bucht (S)

Åsa Lindestam (S)

Eva-Lena Jansson (S)

Johan Andersson (S)

Kerstin Engle (S)

Suzanne Svensson (S)

Thomas Strand (S)

Kent Härstedt (S)